

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžo/131/2015
Identifikačné číslo spisu:	6015200242
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6015200242.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eleny Kováčovej, v právnej veci navrhovateľa: Ing. F. F., trvale bytom K. XXX/XX, XXX XX S., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Žiar nad Hronom, so sídlom Ul. SNP 124, 965 01 Žiar nad Hronom, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn.: 2N 2 254/2015-KaZH (2N 6 587/2014-KaZH) zo dňa 22. januára 2015, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23Sp/12/2015-14 zo dňa 27. marca 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23Sp/12/2015-14 zo dňa 27. marca 2015, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 23Sp/12/2015-14 zo dňa 27.03.2015 podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporcu sp. zn.: 2N 2 254/2015-KaZH (2N 6 587/2014-KaZH) zo dňa 22.01.2015, ktorým tento podľa ust. § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z. z.“) rozhodol tak, že navrhovateľovi nepriznal nárok na poskytovanie právnej pomoci na základe jeho žiadosti o poskytnutie právnej pomoci vo veci „preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky o vyvlastnení“ doručenej odporcovi dňa 05.06.2014 a zaevidovanej pod sp. zn. 2N 6 587/2014-KaZH a v roku 2015 vedenej pod sp. zn. 2N 2 254/2015-KaZH.

O trovách konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 250k ods. 1 OSP s použitím ust. § 250l ods. 2 OSP tak, že v konaní neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd konštatoval, že v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. i/ zákona č. 327/2005 Z. z. preukázanie stavu materiálnej núdze je jednou zo základných právnych podmienok pre priznanie bezplatnej právnej pomoci. Poukázal na zistenia odporcu, že navrhovateľ žije v spoločnej domácnosti so svojou manželkou Y. F. na uvedenej adrese trvalého pobytu, pričom pre účely uplatneného nároku sa posudzuje aj jeho manželka. Stotožnil sa so záverom odporcu, že navrhovateľ nespĺňa zákonom stanovenú podmienku - stav materiálnej núdze, nakoľko tento mal v posudzovanom období (január 2014 - december 2014) spoločne s posudzovanou osobou čistý započítateľný príjem v sume 650,20 €. Navrhovateľ bol od januára 2014 poberateľom mimoriadneho dôchodku vo výške 418,50 € a jeho manželka od januára 2014 bola poberateľkou starobného dôchodku vo výške 231,70 € mesačne, teda jeho započítateľný príjem a príjem spoločne posudzovanej osoby presahuje výšku 1,4 - násobku životného minima pre dve plnoleté fyzické osoby od 01.07.2013, t.j. sumu 470,79 € a zároveň presahuje výšku 1,6 - násobku životného minima pre dve plnoleté fyzické osoby, t.j. sumu 538,05 €. U navrhovateľa nebola splnená podmienka podľa ust. § 4 ods. 1 písm. i/ zákona č. 327/2005 Z. z., nakoľko priemerný započítateľný príjem navrhovateľa v posudzovanom období predstavuje sumu vo výške 649,18 €, čo o 111,13 € presahuje hornú hranicu materiálnej núdze. Navrhovateľ teda nespĺňa jednu z podmienok pre poskytnutie právnej pomoci, a to stav, že sa nachádza v materiálnej núdzi.

Podľa ust. § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z., ak príjmy prevyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze, centrum môže poskytnúť právnu pomoc s finančnou účasťou oprávnenej osoby, ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci. Krajský súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že poskytovanie právnej pomoci v režime ust. § 6b zákona č. 327/2005 Z. z. je „možnosťou“ a je preto na posúdení odporcu, či sú splnené také skutočnosti predpokladané zákonom, ktoré by odôvodňovali poskytnutie právnej pomoci v zmysle režimu ust. § 6b zákona č. 327/2005 Z. z.. Odporca pri skúmaní podmienok priznania právnej pomoci v zmysle ust. § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. zohľadnil výdavky navrhovateľa, a to exekučné zrážky vo výške 73,47 € mesačne, výdavky za elektrickú energiu 97 €, za vodu v sume 12 €, za lieky v sume 30 €, za drevo a uhlie v sume 80 €. Aj po zohľadnení týchto výdavkov nakoniec zostáva navrhovateľovi k dispozícii suma 357,73 €. Krajský súd dospel k záveru, že vzhľadom aj na povahu veci, príjem, majetok a výdavky navrhovateľa, nie sú splnené podmienky na poskytnutie právnej pomoci, preto súd za tejto situácie nemôže uložiť odporcovi „povinnosť“ poskytnúť právnu pomoc, keďže poskytnutie právnej pomoci je dané na úvahe odporcu. Súd pri posudzovaní úvahy správneho orgánu dospel k záveru, že vstupné údaje odporcu podľa správnej úvahy nevybočili pri výstupe z medzí a hľadísk stanovených zákonom a súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

Proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal navrhovateľ. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutie odporcu sp. zn.: 2N 2 254/2015-KaZH (2N 6 587/2014-KaZH) zo dňa 22.01.2015 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie, nakoľko rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nezohľadňuje skutočnosť, že odporca mu svojim rozhodnutím znemožnil prístup k súdu podľa článku 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že v posudzovanom období (január 2014 - december 2014) mal navrhovateľ spoločne s posudzovanou osobou čistý započítateľný príjem v sume 650,20 €. Ďalej uviedol, že na základe predložených dokladov o príjmoch a majetkovej situácii navrhovateľa a spoločne posudzovanej osoby mal odporca za preukázané, že menovaný nespĺňa zákonom stanovenú podmienku - stav materiálnej núdze, pretože jeho započítateľný príjem a príjem spoločne posudzovanej osoby presahuje výšku 1,4 násobku životného minima pre dve plnoleté fyzické osoby, t.j. sumu 470,79 € a zároveň presahuje výšku 1,6 násobku životného minima pre dve plnoleté fyzické osoby, t.j. sumu 538,05 €, pričom hornú hranicu materiálnej núdze presahuje započítateľný príjem navrhovateľa o výraznú sumu vo výške 112,15 €. Odporca vyzval navrhovateľa na predloženie presného výpočtu a

podrobnej špecifikácie pravidelných mesačných výdavkov navrhovateľa. Navrhovateľ na túto výzvu reagoval podaním, z ktorého nevyplyvajú žiadne okolnosti, pre ktoré by mohlo byť poskytnutie právnej pomoci navrhovateľovi primerané žiadanej právnej pomoci, ale naopak, z podania navrhovateľa vyplynulo, že navrhovateľ disponuje dostatkom zdrojov, ktorými si môže hradiť právne služby komerčného charakteru. Po zohľadnení výdavkov nakoniec zostáva navrhovateľovi k dispozícii suma 357,73 €. Odporca sa zaoberal aj poskytnutím právnej pomoci z dôvodov hodných osobitného zreteľa, avšak použitím správnej úvahy dospel k záveru, že poskytnutie právnej pomoci v tomto prípade nie je primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci. Pričom odporca poukázal na skutočnosť, že ust. § 6b zákona č. 327/2005 Z. z. nestanovuje odporcovi povinnosť poskytnúť právnu pomoc žiadateľovi, ak jeho príjmy prevyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze, ale len možnosť, to znamená, že sa nejedná o vymáhateľný nárok. Z uvedených dôvodov navrhovateľovi nárok na poskytovanie právnej pomoci nepriznal. Zdôraznil, že navrhovateľ sa môže dať zastupovať v právnej veci, s ktorou sa obrátil so žiadosťou o určenie právneho zástupcu na odporcu, advokátom, ktorého si sám vyberie, avšak nakoľko nesplnil jednu z podmienok priznania nároku na poskytovanie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z., nemá nárok na bezplatné právne zastúpenie. Týmto sa mu však neodníma možnosť konať pred súdom. Súčasne dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/59/2012 zo dňa 20.03.2013, podľa ktorého postupom a rozhodnutím Centra právnej pomoci v danej veci navrhovateľovi nebol zamedzený prístup k súdu, keďže jeho právo domáhať sa ochrany pred príslušným súdom ostalo zachované.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 31.03.2016 (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým ako súd prvého stupňa potvrdil rozhodnutie odporcu sp. zn.: 2N 2 254/2015-KaZH (2N 6 587/2014-KaZH) zo dňa 22.01.2015, ktorým navrhovateľovi nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci. Odvolací súd v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu a konanie mu prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal s námietkami uvedenými v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup odporcu, ktorým rozhodol s konečnou platnosťou vo veci žiadosti navrhovateľa o nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z..

Podľa ust. § 246c ods. 1, veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 OSP skonštatoval, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne

východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov §§ 250l a nasl. OSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v opravnom prostriedku, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250i ods. 3 OSP).

Pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia (§ 245 ods. 2 OSP).

Odvolačí súd v odvolacom konaní je viazaný rozsahom odvolacích dôvodov, v rozsahu ktorých v danom prípade posudzoval, či súd prvého stupňa správne aplikoval právnu úpravu ustanovenú v zákone č. 327/2005 Z. z., ktorou zákonodarcu stanovil podmienky pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi.

Účelom zákonodarcu právnou úpravou v zákone č. 327/2005 Z. z. bolo vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, ako aj prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov (§ 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. i/ zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení platnom v rozhodnom čase, materiálnou núdzou je stav, keď fyzická osoba je poberateľom dávky a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, alebo stav, keď príjem fyzickej osoby nepresahuje 1,6-násobok sumy životného minima a táto fyzická osoba si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojím majetkom.

Podľa ust. § 4 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z., do príjmu fyzickej osoby, ktorá žiada o poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „žadateľ“), sa započítavajú príjmy obdobne ako pri výpočte príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima; to neplatí, ak sú spoločne posudzované fyzické osoby účastníkmi sporu v súdnom konaní s protichodným postavením.

Podľa ust. § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z., fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

Podľa ust. § 6a ods. 1 citovaného zákona, ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a súčasne nepresahuje 1,6-násobok uvedenej

sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20% trov právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu; splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. b/ a c/ tým nie je dotknuté. Ustanovenie § 6 ods. 2 sa použije primerane.

Podľa ust. § 6b ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z., ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci, môže centrum v prípadoch podľa § 6a ods. 1 poskytnúť právnu pomoc aj bez úhrady finančnej účasti.

Podľa ust. § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z., ak príjmy prevyšujú zákonom určenú hranicu materiálnej núdze, centrum môže poskytnúť právnu pomoc s finančnou účasťou oprávnenej osoby, ak je to primerané okolnostiam žiadanej právnej pomoci.

Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu odvolacích dôvodov dospel k záveru, že odporca v danom prípade postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci si zadovážil dostatok skutkových podkladov relevantných pre vydanie rozhodnutia, v konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, vo veci rozhodol vecne a právne správne a preskúmané rozhodnutie aj náležite odôvodnil, z ktorých dôvodov súd prvého stupňa napadnuté rozhodnutie správneho orgánu potvrdil v súlade so zákonom.

Z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že dôvodom jeho vydania bola skutočnosť, že žalovaný správny orgán na základe priložených listinných dokladov mal za preukázané, že navrhovateľ ako žiadateľ nesplnil podmienku ustanovenú v právnej norme § 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z. z., v zmysle ktorej fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom (§ 2 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 372/2004 Z. z.) a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, ktorá podmienka je nevyhnutným predpokladom na poskytnutie právnej pomoci v zmysle ust. § 6 ods. 1 cit. zákona, s poukazom na to, že úspešným žiadateľom v konaní o priznanie nároku na právnu pomoc môže byť len ten, kto súčasne preukáže splnenie všetkých troch podmienok v zmysle citovaného ust. § 6 ods. 1 uvedeného zákona.

Odporca v predmetnej veci posudzoval otázku materiálnej núdze navrhovateľa na základe jeho žiadosti o poskytnutie bezplatnej právnej pomoci a priložených dokladov deklarujúcich jeho sociálny a majetkový stav z hľadiska splnenia všetkých zákonných podmienok, čím postupoval v súlade s citovaným zákonným ustanovením. Vzhľadom k tomu, že z dokladov predložených navrhovateľom vyplynulo, že započítateľný príjem navrhovateľa ako žiadateľa a jeho manželky presahuje výšku 1,4 násobku životného minima pre dve plnoleté fyzické osoby a tiež 1,6 násobok životného minima pre dve plnoleté osoby v mesiaci podania žiadosti, teda v júni 2014 a v šiestich predchádzajúcich mesiacoch, dospel k správne mu záveru, že navrhovateľa nie je možné považovať za osobu v materiálnej núdzi majúcej právo na poskytnutie právnej pomoci v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z..

Odvolací súd dáva do pozornosti navrhovateľa, že odporca ako príslušný správny orgán, za účelom rozhodnutia o nároku fyzickej osoby na poskytnutie právnej pomoci musí skúmať splnenie všetkých zákonných podmienok ustanovených v právnej norme § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. a teda musí sa zaoberať aj otázkou sociálneho a materiálneho stavu žiadateľa ako jednej zo zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, pretože bez splnenia tejto podmienky, nemožno žiadaný nárok na poskytnutie právnej pomoci priznať, hoci žiadateľ ďalšie dve podmienky splnil.

Za stavu, že pre účely posudzovania výšky príjmu žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci bola rozhodujúca výška jeho čistého započítateľného príjmu spolu s príjmom spoločne posudzovanej osoby - jeho manželky, t.j. suma 650,20 € a nie jeho výdavkov, odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné ako konštatovať, že právny záver krajského súdu bol v súlade so zákonom.

Odvolací súd nemohol prihladiť na námietku navrhovateľa, ktorou namietal nezákonnosť, ako aj neústavnosť rozsudku súdu prvého stupňa. V nadväznosti na uvedené považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že zákonodarca v cit. zákone upravuje predmet a rozsah právnej pomoci, ako aj podmienky jej priznania vo vzťahu k žiadateľom a pôsobnosť a úlohy orgánov verejnej správy pri rozhodovaní o žiadosti na poskytnutie právnej pomoci. Cieľom zákonodarcu je zabezpečiť reálny prístup k Ústavou Slovenskej republiky deklarovaným právam fyzických osôb a harmonizovať právo Slovenskej republiky s právom Európskeho spoločenstva všetkým fyzickým osobám, ktoré sa ocitli v materiálnej núdzi bez rozdielu, teda bez diskriminácie, založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie. Zákonodarca ustanovuje kritériá, podľa ktorých sa posudzuje oprávnenosť žiadateľov o právnu pomoc, aby sa predišlo jej zneužívaniu neoprávnenými osobami. Kladie základy inštitucionálneho zabezpečenia posudzovania žiadostí a samotného poskytovania právnej pomoci, zakotvuje postup pri žiadaní o poskytnutie právnej pomoci, rozhodovanie o jej poskytnutí a možnosť jeho preskúmania súdom. Materiálnu núdzu ustanovuje ako jednu z podmienok práva na poskytnutie právnej pomoci tak, že hranicu materiálnej núdze ustanovuje na úrovni 1,6 násobku sumy životného minima ustanoveného osobitnými predpismi a jej ďalšiu podmienku, že žiadateľ si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojim majetkom. Zákonodarca týmto zákonom súčasne splnil povinnosť transpozície smernice Rady č. 2003/8/ES zo dňa 27.01.2003 na zlepšenie prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch ustanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch, a teda harmonizácie s právom Európskeho spoločenstva a Európskej únie.

Štát žiadnym spôsobom negatívne nezasahuje do práva na súdnu a inú právnu ochranu. Práve naopak, preberá na seba pozitívny záväzok vo vzťahu k občanom v núdzi, a to v rozsahu, ktorý je prijateľný z hľadiska dlhodobej udržateľnosti, keďže by bolo neúnosné poskytovať právnu pomoc tohto druhu v absolútne všetkých prípadoch, t.j. bez stanovenia hranice odkázanosti a bez stanovenia rozsahu oblastí, v ktorých sa právna pomoc poskytuje (t.j. systémom „každému a vo všetkom“). Pozitívny záväzok štátu, ktorý tento na seba dobrovoľne preberá, sa však vzťahuje na zabezpečenie uplatnenia práva na súde prostredníctvom priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci v obmedzených prípadoch.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu s poukazom na ust. § 250l ods. 2 v spojení s ust. § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Záverom Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že vydaním napadnutého rozhodnutia zo strany žalovaného správneho orgánu, ktorým z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok nebol navrhovateľovi priznaný nárok na právnu pomoc v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z., právo navrhovateľa domáhať sa ochrany svojich práv pred príslušným súdom ostalo zachované.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že navrhovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP, § 250k ods. 1 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.